

CO UKÁZALA ZIMA 2005/2006?

Ing. Darek LACINA

*Ondráčkova 556/199, 628 00 Brno
darek.lacina@karneval.cz*

Úvod

V roce 2005 zadalo Ministerstvo životního prostředí, odbor ekologie krajiny a lesa, oddělení obecné ochrany přírody zadalo zpracování studie Zmapování realizace opatření Programu péče o krajinu ve vazbě na realizaci ÚSES podle jednotlivých krajů. Zpracovatelem studie byla Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, úsek ekologie krajiny a lesa, oddělení obecné ochrany přírody v Brně, ale na její vypracování měla vliv i všechna krajská střediska AOPK ČR.

Cílem studie mělo být zjištění, jakým způsobem byly v době trvání Programu péče o krajinu (dále jen PPK) v letech 1997 – 2004 distribuovány finanční prostředky z PPK na opatření související s územními systémy ekologické stability (dále jen ÚSES). Dalším úkolem studie bylo vybrat modelové lokality, na kterých byla realizována opatření z PPK a na nichž je zároveň vymezena skladebná část ÚSES – biocentrum, biokoridor a vytvořit metodické zásady pro kontrolu provedených opatření a zhodnocení účelnosti vložených finančních prostředků z PPK.

Výstupem byla textová zpráva doplněná tabulkovými přehledy a doprovodnými grafy a data zpracovaná v GIS, z nichž bylo možno vytvářet různé mapové výstupy pro jednotlivé kraje.

V následujícím textu je pojednáno pouze o prvním úkolu.

Použité metodické postupy

V první fázi bylo třeba provést rozbor dotačních titulů v průběhu celé existence fungování PPK. Proto bylo nutno shromáždit všechny dosud vydané směrnice. Z nich byly přepsány jednotlivé dotační tituly i s charakteristikami do tabulky, následně posouzeny a porovnány s realitou. Díky tomu bylo možno zpracovat souhrn základních pojmů, které byly využity pro list „OPATŘENÍ“ v tabulce č. 2 a č. 3.

Další etapou byl sběr a zpracování dat, které znamenaly vytvoření zdrojové datové sady, na niž navazovalo vytvoření primární datové sady. Tato primární datová sada byla základem pro zpracování výsledků do tabulkových, grafických a mapových výstupů.

Vytvoření zdrojové datové sady

V této etapě byly shromážděny údaje o všech akcích PPK od roku 1997 do roku 2004. Z větší části se jednalo o tabulky ve formátu XLS nebo DBF, do roku 1998 se jednalo pouze o papírové podklady ze středisek. Také údaje za roky 1999 a 2000 byly shromažďovány od jednotlivých středisek, zde ale již byly některé výstupy ve formě digitální.

Z těchto údajů byly vybrány akce, v jejichž názvu se vyskytovaly pojmy ÚSES, biocentrum, biokoridor nebo interakční prvek. Tyto akce byly zpracovány do tabulky podle středisek AOPK ČR tak, že každý rok byl reprezentován jedním listem v daném souboru. Každý list obsahoval vždy kódové označení akce a název akce. Dále bylo snahou do tabulky dostat další údaje, které bylo možno využít z původních tabulek. Nejčastěji se jednalo o položky upřesňující místo realizované akce (okres, k.ú., kód k.ú), údaje o financování akce

(dotace, celkové náklady, % přiznané dotace z uznaných nákladů) nebo označení dotačního titulu.

Takto vytvořené tabulky ve formátu XLS byly odeslány na jednotlivá střediska jako základní zdrojové datové sady, které měly být použity jako podklad pro vytvoření primárních datových sad. Společně s tabulkou obdrželo každé středisko datový dotazník jako soubor formátu XLS – tabulka 1 s předdefinovanými hlavičkami polí a textem vysvětlujícím jak tabulky vyplnit.

Tab. 1.:

Kód dle PPK	Název dle PPK	Typ skladebné části	Biogeografický význam	Kód k.ú.	OsRP	Kraj	

Projekt ÚSES (realizační)						Druh pozemku před realizací
ano / ne	Název	Rok zpracování	Zadavatel	Zpracovatel (jméno)		
				Firma	Osoba	

Realizace						Kontrola po realizaci		
Rok	Celk. cena (uznané náklady)	Dotace	Příjemce dotace	Realizátor	Typ opatření	ano / ne	Datum	Výsledek

Vytvoření primární datové sady

Datový dotazník byl vytvářen pro střediska, aby byly zjištěny přesnější informace k jednotlivým vybraným realizacím. Jeho vyplněním vznikly dílčí primární datové sady o akcích z PPK týkajících se ÚSES a realizovaných v rámci středisek.

Primární datové sady byly tvořeny ve dvou časových horizontech. V první etapě pracovníci středisek vyplnili předdefinovanou tabulku údaji ke konkrétním vybraným realizacím (viz zdrojová datová sada). Ve druhé etapě pak vyplňovali stejné údaje pro akce, které se týkaly ÚSES, ale toto nebylo možno odhalit z názvu akce (o tom, že se jedná o ÚSES věděli pouze pracovníci středisek). Snahou bylo minimalizovat metodickou chybu, která by vznikla při použití pouze původně zadaných akcí, protože v minulosti nebylo požadováno, aby bylo v dokumentaci k akci uvedeno, zda se týká skladebné části ÚSES či nikoliv. Tímto způsobem se počet hodnocených akcí zvýšil v součtu o několik procent.

Zpracování primární datové sady

Poté, co střediska vytvořila primární datové sady a odeslala je do Brna, byly tyto datové sady dvakrát kontrolovány. Při první kontrole byly odstraněny zjevné chyby, které mohl identifikovat a opravit kontrolující pracovník. Ve druhé fázi byly opravovány chyby, které sice bylo možno identifikovat, ale ne opravit kontrolující osobou. Proto byly zasílány upřesňující dotazy na jednotlivá střediska a opravy byly prováděny na základě následných odpovědí.

Tímto způsobem vzniklo 9 primárních datových sad (souborů s jednotným pojmenováním „město“_prim.xls – upřesnění viz dále), z nichž bylo možno vytvářet účelové databáze pro připojení k existujícím GIS databázím pro jednotlivé kraje.

Z primárních datových sad tak byly pro každý kraj vytvořeny dva nové výstupy s označením „město“.xls (dbf) a „město“_suma.xls (dbf).

V označení souborů znamená „město“ název (i zkrácený) krajského města; výjimkou je Středočeský kraj.

- Brno – Jihomoravský kraj
- Budejovice – Jihočeský kraj

- Hradec – Královéhradecký kraj
- Jihlava – Vysočina
- Liberec – Liberecký kraj
- Olomouc – Olomoucký kraj
- Ostrava – Moravskoslezský kraj
- Pardubice – Pardubický kraj
- Plzeň – Plzeňský kraj
- Praha – Hlavní město Praha
- Středočechy – Středočeský kraj
- Ústí – Ústecký kraj
- Vary – Karlovarský kraj
- Zlín – Zlínský kraj

Jak je uvedeno výše, vyhodnocení dat z primárních datových sad dalo vzniknout dvěma novým databázím. Východiskem pro další zpracování bylo určení základní jednotky, ke které se údaje budou vztahovat. Vzhledem k zadání studie se jevílo jako nejvhodnější použít za základní jednotku katastrální území.

Při zpracování údajů z primární datové sady bylo nutno stanovit zásady pro případy, kdy jedna akce zasahovala na více k.ú.:

- Je zapsáno tolik kódů k.ú., na kolika je akce realizována
- Zpracované údaje jsou uvedeny pro všechna k.ú. (opakují se pro jednotlivá k.ú.)
– platí zvláště pro realizovaná opatření
- Objem dotací se dělí stejným dílem mezi jednotlivá k.ú. bez ohledu na reálnou výměru nebo jiné charakteristiky

Tabulka č. 2:

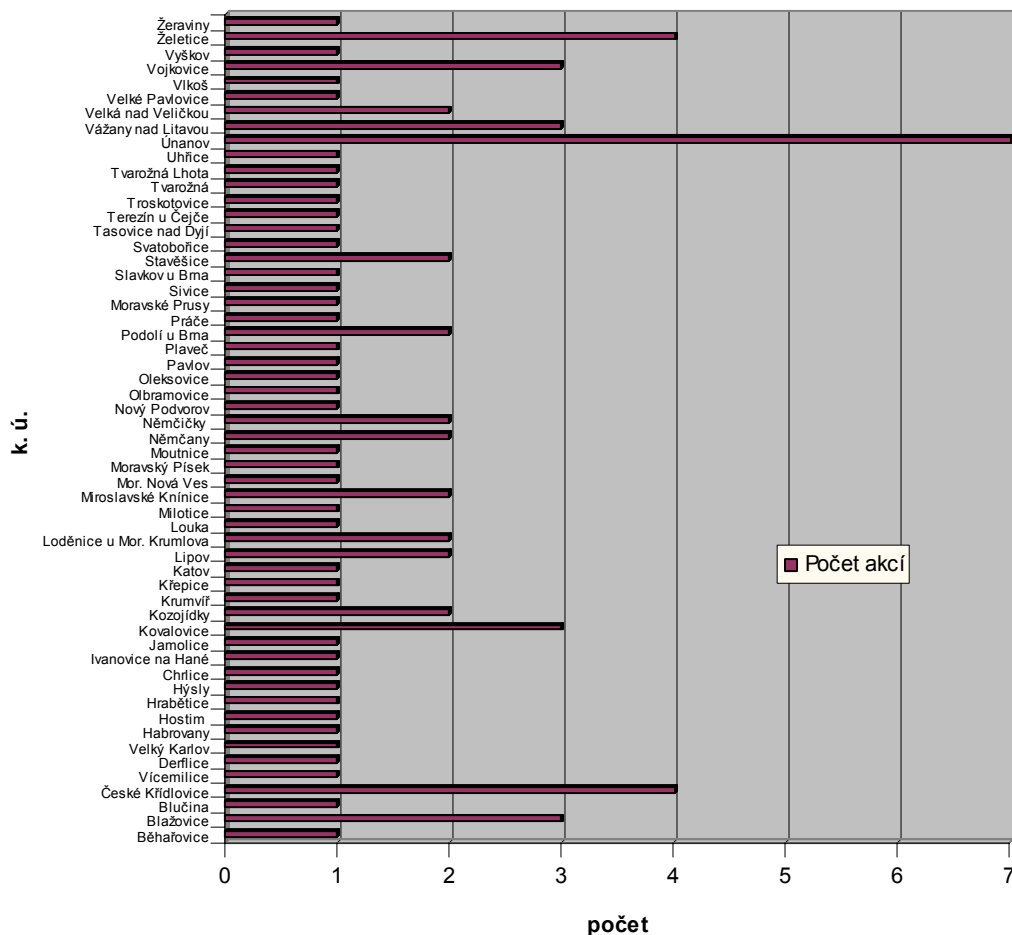
Obsahuje v jednotlivých listech specifické údaje pro k.ú., v nichž byly realizovány akce z PPK (viz níže). Důvodem pro fragmentaci potenciálně jedné větší tabulky do více dílčích tabulek jsou omezení, která vyplynula z předpokládaného použití GIS na bázi ArcView. Tabulkové údaje jsou doplněny grafickým zobrazením hodnot v navazujících samostatných listech (tabulky i grafy jsou součástí kapitoly Výsledky).

List „DOTACE_POČET“

- KOD_KU – kód katastrálního území – primární klíčová položka v numerické podobě, ke které jsou vztaheny další informace
- POČET – souhrnný počet realizovaných akcí v katastrálním území od roku 1997
- FIN_SUMA – celková výše dotací v k.ú. za všechny realizované akce

KOD_KU	POCET	FIN_SUMA	KOD_KU
Běhařovice	1	36 400	601420
Blažovice	3	318 606	605573
Blučina	1	206 600	605808
České Křídlovice	4	1 100 000	608904
Vícemilice	1	1 500 000	615170
Derflice	1	78 295	625540
Velký Karlov	1	119 280	634158
Habrovany	1	249 271	636401
Hostim	1	40 710	645745
Hrabětice	1	22 800	646431
Hýsly	1	194 500	650480
Chrlice	1	84 350	654132
Ivanovice na Hané	1	27 300	655848
Jamolice	1	130 000	656674
Kovalovice	3	823 443	671282
Kozojídky	2	930 343	671959
Krumvíř	1	914 000	675211
Křepice	1	20 160	675946
Katov	1	470 403	676519
Lipov	2	376 330	684368
Loděnice u Mor. Krumlova	2	2 865 742	686344
Louka	1	136 150	687189
Milotice	1	166 233	695157
Miroslavské Knínice	2	65 561	695394
Mor. Nová Ves	1	426 762	698792
Moravský Písek	1	250 000	699233
Moutnice	1	81 800	699985
Němčany	2	24 000	702901
Němčičky	2	360 130	703061
Nový Podvorov	1	20 000	707856
Olbramovice	1	152 912	709930
Oleksovice	1	63 840	710121
Pavlov	1	147 313	718394
Plaveč	1	81 248	721557
Podolí u Brna	2	638 000	724254
Práče	1	47 376	726966
Moravské Prusy	1	94 032	734012
Sivice	1	130 449	747840
Slavkov u Brna	1	122 338	750301
Stavěšice	2	400 000	755362
Svatobořice	1	166 233	760099
Tasovice nad Dyjí	1	136 836	765121
Terezín u Čejče	1	1 993 517	766542
Troskotovice	1	750 000	768553
Tvarožná	1	32 582	771970
Tvarožná Lhota	1	45 360	771988
Uhřice	1	472 500	773379
Únanov	7	1 665 799	774308
Vážany nad Litavou	3	230 780	777331
Velká nad Veličkou	2	729 990	778583
Velké Pavlovice	1	315 700	779245
Vlkoš	1	138 613	784036
Vojkovice	3	463 482	784567
Vyškov	1	1 116 000	788571
Želetice	4	243 277	796026
Žeraviny	1	357 934	796450

Jihomoravský kraj - počet akcí

List „OPATŘENÍ“

(obsahuje dvojí zobrazení stejných dat – opatření podle roků a roky podle opatření)

- DREV_DOS = dosadba – dosadby dřevin do již existujících porostů plošných i liniových
- DREV_KAC = kacení – jednotlivé odstraňování vzrostlých dřevin
- DREV_NAL = nálet – plošné odstraňování dřevin (stromů i keřů) vzniklých z náletu
- DREV_VYS = vysadba – vysadba dřevin individuální, liniová i plošná
- KOSENI = kosení – údržba trvalých travních porostů kosením
- NASP_J = np_jine – jiná forma následné péče
- NASP_OZI = ozinání – následná péče o dřeviny ožínáním
- NASP_VZD = probírka – výchovné zásahy v porostech s odstraněním jednotlivých dřevin
- NEP_DR = likv_nepdruh – odstraňování nepůvodních invazních druhů bylin mechanicky i chemicky
- PASTVA = pastva - údržba trvalých travních porostů pastvou

- REVIT = revitalizace – úpravy geomorfologie vodního toku
- RYB_UPR = rybník_upr – úpravy rybníka
- MOKRAD = mokrad – tvorba mokřadů
- TUN = tun – tvorba tůň
- TER_UPR = teren_upr – zemní práce spojené s úpravami terénu
- TTP_ZAL = zatravneni – založení trvalého travního porostu
- JINÉ = jiné – jiné opatření

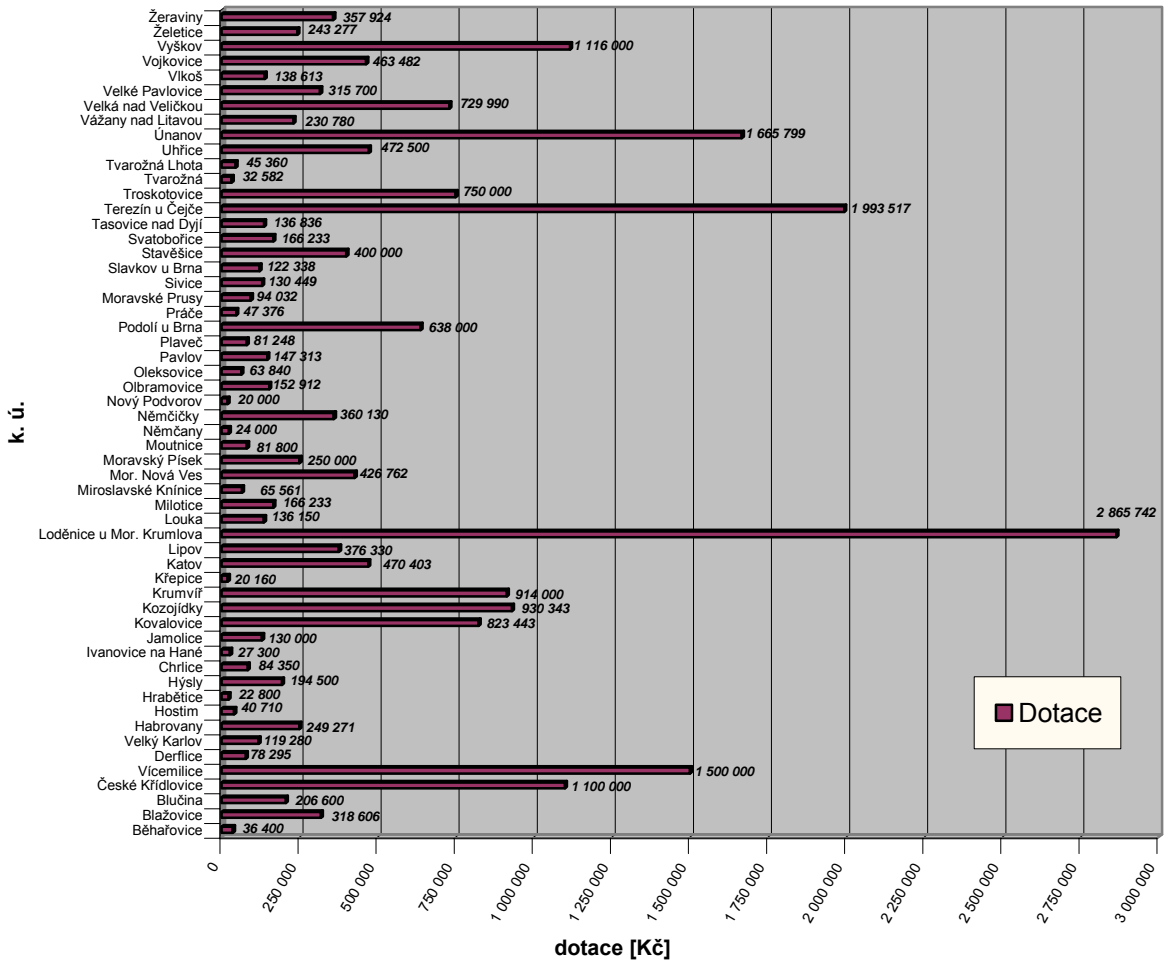
NAZEV_KU	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	KOD_KU
Běhařovice					vsadba					601420
Blažovice					mokrad;jiné	zatravneni				605573
Blučina			jine							605808
České Křídlovce				vsadba	jine	jine	jine			608904
Vicemilice					vsadba					615170
Derfice						jine				625540
Velký Karlov						jine				634158
Habrovany					vsadba					636401
Hostim				jine						645745
Hrabětice							vsadba			646431
Hýsly								vsadba		650480
Chřlčice						vsadba;tun				654132
Ivanovice na Hané					vsadba					655848
Jamolice								jine		656674
Kovalovice					vsadba	vsadba			vsadba	671282
Kozojídky								vsadba	jine	671959
Krumvíř								mokrad		675211
Křepice						vsadba				675946
Katov								vsadba		676519
Lipov			vsadba	vsadba						684368
Loděnice u Mor. Krumlova				vsadba	jine					686344
Louka								jine		687189
Milotice					vsadba					695157
Miroslavské Knínice						vsadba;zatravneni				695394
Mor. Nová Ves		vsadba								698792
Moravský Písek				vsadba,dosadba,kaceni						699233
Moutnice				vsadba						699985
Němčany					jine			jine		702901
Němčičky					nalet	vsadba				703061
Nový Podvorov							vsadba			707856
Olbramovice					jine					709930
Oleksovice						vsadba;zatravneni				710121
Pavlov							vsadba			718394
Plaveč						vsadba				721557
Podolí u Brna					jine		jine			724254
Práče						vsadba				726966
Moravské Prusy				vsadba						734012
Sivice								jine		747840
Slavkov u Brna				vsadba						750301
Stavěšice				vsadba	vsadba					755362
Svatobořice				vsadba						760099
Tasovice nad Dyjí						jine				765121
Terezín u Čejče								mokrad		766542
Troskotovice				vsadba;zatravneni						768553
Tvarožná				zatravneni						771970
Tvarožná Lhota						dosadba				771988
Uhřice				jine						773379
Únanov			vsadba	vsadba;jiné	jine	vsadba;jiné		jine		774308
Vážany nad Litavou				jine	vsadba	jine				777331
Velká nad Veličkou				vsadba		vsadba				778583
Velké Pavlovce						vsadba				779245
Vlkoš								vsadba		784036
Vojkovic			vsadba	vsadba		vsadba				784567
Vyškov						vsadba				788571
Želetice					vsadba	nalet;vsadba		jine		796026
Žeraviny					vsadba					796450

List „DOTACE_ROKY“

V tabulkovém přehledu jsou uvedeny výše dotací pro k.ú. v jednotlivých letech

NAZEV_KU	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	DOT_SUMA	KOD_KU
Běhařovice					36 400					36 400	601420
Blažovice					296 150	22 456				318 606	605573
Blučina			206 600							206 600	605808
České Křídlovice				200 000	200 000	280 000	420 000			1 100 000	608904
Vícemilice					1 500 000					1 500 000	615170
Derflice						78 295				78 295	625540
Velký Karlov						119 280				119 280	634158
Habrovany					249 271					249 271	636401
Hostim			40 710							40 710	645745
Hrabětice							22 800			22 800	646431
Hýslý								194 500		194 500	650480
Chřlvice						84 350				84 350	654132
Ivanovice na Hané					27 300					27 300	655848
Jamolice								130 000		130 000	656674
Kovalovice					80 000	95 238			648 205	823 443	671282
Kozojídky								230 343	700 000	930 343	671959
Krumvíř								914 000		914 000	675211
Křepice						20 160				20 160	675946
Katov								470 403		470 403	676519
Lipov			181 530	194 800						376 330	684368
Loděnice u Mor. Krumlova				2 220 590	645 152					2 865 742	686344
Louka								136 150		136 150	687189
Milotice					166 233					166 233	695157
Miroslavské Knínice						65 561				65 561	695394
Mor. Nová Ves		426 762								426 762	698792
Moravský Písek				250 000						250 000	699233
Moutnice				81 800						81 800	699985
Němčany								24 000		24 000	702901
Němčičky					20 000	340 130				360 130	703061
Nový Podvůr							20 000			20 000	707856
Olbramovice					152 912					152 912	709930
Oleksovice						63 840				63 840	710121
Pavlov							147 313			147 313	718394
Plaveč						81 248				81 248	721557
Podolí u Brna					196 000		442 000			638 000	724254
Prácheň						47 376				47 376	726966
Moravské Prusy				94 032						94 032	734012
Sivice								130 449		130 449	747840
Slavkov u Brna				122 338						122 338	750301
Stavěšice				200 000	200 000					400 000	755362
Svatobořice				166 233						166 233	760099
Tasovice nad Dyjí						136 836				136 836	765121
Terezín u Čejče								1 993 517		1 993 517	766542
Troskotovice				750 000						750 000	768553
Tvarožná				32 582						32 582	771970
Tvarožná Lhota						45 360				45 360	771988
Uhřetice				472 500						472 500	773379
Únanov			930 000	239 000	347 240	109 541		40 018		1 665 799	774308
Vážany nad Litavou				64 500	91 000	75 280				230 780	777331
Velká nad Veličkou				406 432		323 558				729 990	778583
Velké Pavlovice						315 700				315 700	779245
Vlkoš								138 613		138 613	784036
Vojkovice			137 224	280 042		46 216				463 482	784567
Vyškov						1 116 000				1 116 000	788571
Želetice					73 575	102 702		67 000		243 277	796026
Zeraviny					357 924					357 924	796450

Jihomoravský kraj - výše dotací

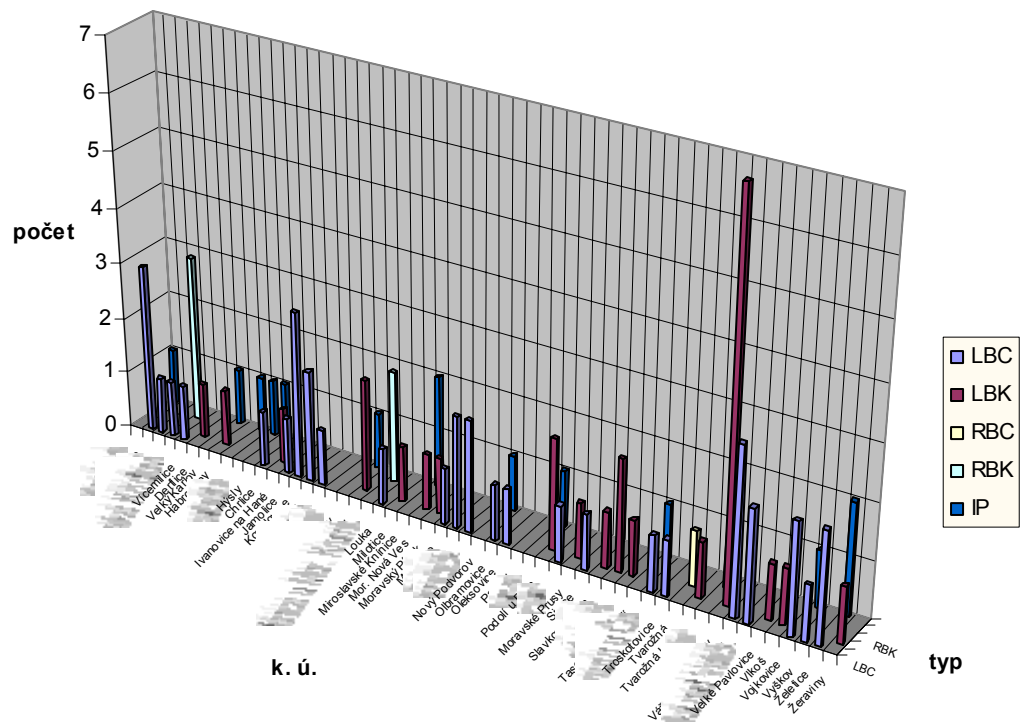
List „TYP“

V tabulkovém přehledu jsou uvedeny počty realizovaných skladebných částí ÚSES pro k.ú. v členění:

- LBC – lokální biocentrum
- LBK – lokální biokoridor
- RBC – regionální biocentrum
- RBK – regionální biokoridor
- NRBC – nadregionální biocentrum
- NRBK – nadregionální biokoridor
- IP – interakční prvek

NAZEV_KU	LBC	LBK	RBC	RBK	NRBC	NRBK	IP	KOD_KU
Běhařovice							1	601420
Blažovice	3							605573
Blučina	1							605808
České Křídlovce	1			3				608904
Vícemilice	1							615170
Derflice		1						625540
Velký Karlov							1	634158
Habrovany		1						636401
Hostim							1	645745
Hrabětice							1	646431
Hýslý							1	650480
Chrlice	1							654132
Ivanovice na Hané		1						655848
Jamolice	1							656674
Kovalovice	3							671282
Kozojídky	2							671959
Krumvíř	1							675211
Křepice							1	675946
Katov							1	676519
Lipov		2						684368
Loděnice u Mor. Krumlova				2				686344
Louka	1							687189
Milotice		1						695157
Miroslavské Knínice							2	695394
Mor. Nová Ves		1						698792
Moravský Písek		1						699233
Moutnice	1							699985
Němčany	2							702901
Němčičky	2							703061
Nový Podvorov							1	707856
Olbramovice	1							709930
Oleksovice	1							710121
Pavlov							1	718394
Plaveč							1	721557
Podolí u Brna		2						724254
Práče	1							726966
Moravské Prusy		1						734012
Sivice	1							747840
Slavkov u Brna		1						750301
Stavěšice		2						755362
Svatobořice		1						760099
Tasovice nad Dyjí							1	765121
Terežín u Čejče	1							766542
Troskotovice	1							768553
Tvarožná			1					771970
Tvarožná Lhota		1						771988
Uhřice				1				773379
Únanov		7						774308
Vážany nad Litavou	3							777331
Velká nad Veličkou	2							778583
Velké Pavlovice		1						779245
Vlkoš		1						784036
Vojkovice	2						1	784567
Vyškov	1							788571
Želetice	2						2	796026
Zeraviny		1						796450

Jihomoravský kraj - počet skladebných částí ÚSES

List „100%“

Informace o tom, zda byla nebo nebyla výše dotace 100 % (nabývá hodnot A – všechny akce mají 100 % dotace / N – žádná akce nemá 100 % dotace / A;N – některé akce mají 100 % dotace).

Tabulka č. 3:

KU_KOD	KU_NAZEV	POCET	ROKY	TYP	CINNOST	FIN_SUMA	%	AKCE_KOD	PROJEKT
601420	Běhařovice	1	2000	IP	výsadba	36 400 Kč	A	162A/07/640/00	N
605573	Blažovice	3	2000	LBC	mokřad;zatrvnění;jiné	318 606 Kč	A	125A/06/640/00 164A/07/640/00 179A/07/640/01	N
605808	Blučina	1	1998	LBC	jiné	206 600 Kč	A	305A/06/640/98	A
608904	České Křídlovce	4	1999 2000 2001 2002	RBK;LBC	výsadba;jiné	1 100 000 Kč	A;N	122A/09/640/99 177A/07/640/00 124A/08/640/01 199A/10/640/02	N
615170	Vícemilice	1	2000	LBC	výsadba	1 500 000 Kč	A	889A/09/640/00	A
625540	Derflice	1	2001	LBK	jiné	78 295 Kč	A	119A/05/640/01	N
634158	Velký Karlov	1	2001	IP	jiné	119 280 Kč	A	112A/05/640/01	N
636401	Habrovany	1	2000	LBK	výsadba	249 271 Kč	A	165A/07/640/00	N
645745	Hostim	1	1999	IP	jiné	40 710 Kč	N	075A/06/640/99	N
646431	Hrabětice	1	2002	IP	výsadba	22 800 Kč	N	158A/07/640/02	N
650480	Hýslý	1	2003	IP	výsadba	194 500 Kč	A	1208A/09/640/03	N
654132	Chřilice	1	2001	LBC	výsadba;tůň	84 350 Kč	A	100A/07/640/01	N
655848	Ivanovice na Hané	1	2000	LBK	výsadba	27 300 Kč	A	156A/06/640/00	N
656674	Jamolice	1	2003	LBC	jiné	130 000 Kč	A	193A/08/640/03	N
671282	Kovalovice	3	2000 2001 2004	LBC	výsadba	823 443 Kč	A	166A/07/640/00 180A/07/640/01 1120A/10/640/04	N
671959	Kozojídky	2	2003 2004	LBC	výsadba;jiné	930 343 Kč	A	197A/08/640/03 1118A/09/640/04	A;N
675211	Krumvíř	1	2003	LBC	mokřad	914 000 Kč	A	104A/05/640/03	N
675946	Křepice u Hustopečí	1	2001	IP	výsadba	20 160 Kč	A	082A/08/640/01	N
676519	Katov	1	2003		výsadba	470 403 Kč	A	3313A/09/640/03	A
684368	Lipov	2	1998 1999	LBK	výsadba	376 330 Kč	N	277A/06/640/98 059A/06/640/99	A;N
686344	Loďnice u Moravského Krumlova	2	1999 2000	RBK	výsadba;jiné	2 865 742 Kč	A	047A/06/640/99 137A/06/640/00	N
687189	Louka	1	2003	LBC	jiné	136 150 Kč	A	1200A/08/640/03	N
695157	Milotice u Kyjova	1	2000	LBK	výsadba	166 233 Kč	A	151A/06/640/00	N
695394	Miroslavské Knínice	2	2001	IP	výsadba;zatrvnění	65 561 Kč	A	110A/05/640/01 111A/05/640/01	N
698792	Mor. Nová Ves	1	1997	LBK	výsadba	426 762 Kč	N	177A/08/610/97	A
699233	Moravský Písek	1	1999	LBK	výsadba;dosadba;kácení	250 000 Kč	N	082A/06/640/99	A
699985	Moutnice	1	1999	LBC	výsadba	81 800 Kč	N	120A/08/640/99	N
702901	Němčany	2	2000 2003	LBC	jiné	24 000 Kč	A	131A/06/640/00 176A/08/640/03	N
703061	Němčíčky u Hustopečí	2	2000 2001	LBC	nálet;výsadba	360 130 Kč	A;N	136A/06/640/01 144A/06/640/00	N
707856	Nový Poddvorov	1	2002	IP	výsadba	20 000 Kč	A	192A/08/640/02	N
709930	Olbramovice u Moravského Krumlova	1	2000	LBC	jiné	152 912 Kč	A	157A/06/640/00	N
710121	Oleksovice	1	2001	LBC	výsadba;zatrvnění	63 840 Kč	A	120A/05/640/01	N
718394	Pavlov u Dolních Věstonic	1	2002	NRBK	výsadba	147 313 Kč	A	196A/08/640/02	N
721557	Plaveč	1	2001	IP	výsadba	81 248 Kč	N	121A/06/640/01	N
724254	Podolí u Brna	2	2000 2002	LBK	jiné	638 000 Kč	A	132A/06/640/00 194A/08/640/02	N
726966	Práche	1	2001	LBC	výsadba	47 376 Kč	A	149A/07/640/01	A
734012	Moravské Prusy	1	1999	LBK	výsadba	94 032 Kč	A	108A/08/640/99	A
747840	Sivice	1	2003	LBC	jiné	130 449 Kč	A	179A/08/640/03	N
750301	Slavkov u Brna	1	1999	LBK	výsadba	122 338 Kč	N	29A/05/640/99	N
755362	Stavěšice	2	1999 2000	LBK	výsadba	400 000 Kč	A;N	113A/08/640/99 101A/04/640/00	A;N
760099	Svatobořice	1	1999	LBK	výsadba	166 233 Kč	A	118A/08/640/99	A
765121	Tasovice nad Dyjí	1	2001	IP	jiné	136 836 Kč	A	122A/06/640/01	N
766542	Terezín u Čejče	1	2003	LBC	mokřad	1 993 517 Kč	N	1213A/10/640/03	N
768553	Troskotovice	1	1999	LBC	výsadba;zatrvnění	750 000 Kč	N	081A/06/640/99	N
771970	Tvarožná	1	1999	RBC	zatrvnění	32 582 Kč	A	15A/05/640/99	N
771988	Tvarožná Lhota	1	2001	LBK	dosadba	45 360 Kč	N	147A/07/640/01	N
773379	Uhřetice u Kyjova	1	1999 2001	RBK	jiné	472 500 Kč	N	124A/09/640/99	N
774308	Únanov	7	1998 1999 2000 2001 2003	LBK;IP	výsadba;jiné	1 665 799 Kč	A;N	162A/03/640/98 114A/08/640/99 119A/08/640/99 108A/06/640/00 116A/06/640/01 139A/06/640/01 190A/08/640/03	N
777331	Vážany nad Litavou	3	1999 2000 2001	LBC	výsadba;jiné	230 780 Kč	A;N	103A/08/640/99 130A/06/640/00 155A/06/640/01	N
778583	Velká nad Veličkou	2	1999 2001	LBC	výsadba	729 990 Kč	A;N	125A/09/640/99 181A/07/640/01	A;N
779245	Velké Pavlovice	1	2001	LBK	výsadba	315 700 Kč	A	087A/07/640/01	A;N
784036	Vlkoš u Kyjova	1	2003	LBK	výsadba	138 613 Kč	A	172A/08/640/03	N
784567	Vojkovice u Židlochovic	3	1998 1999 2001	LBK;IP	výsadba	463 482 Kč	A;N;?	290A/06/640/98 084A/08/640/99 167A/07/640/01	N
788571	Vyškov	1	2001 2000	LBC	výsadba	1 116 000 Kč	A	197A/08/640/01 882A/08/640/00	N
796026	Želetice u Znojma	4	2001 2003	LBC;IP	výsadba;nálet;jiné	243 277 Kč	A	113A/05/640/01 115A/06/640/01 196A/08/640/03	N
796450	Žeraviny	1	2000	LBK	výsadba	357 934 Kč	A	172A/08/640/00	A

Tato tabulka obsahuje agregované údaje z tabulky č. 2 doplněné o některá další data z primární datové sady (základní informace o realizovaných akcích vztahujících se k ÚSES a financovaných z PPK v jednotlivých k.ú.). Data z tabulky č. 3 jsou zobrazována graficky ve formě mapky konkrétního kraje s bodovým vyznačením k.ú., v nichž proběhla realizace spojená s ÚSES. Po kliknutí na vyznačený bod se rozbálí samostatné okno s údaji obsaženými v tabulce č. 3.

Obsah Tabulky č. 3:

- KU_KOD – kód katastrálního území – primární klíčová položka v numerické podobě, ke které jsou vztaheny další informace
- KU_NAZEV – název katastrálního území – upřesnění předchozí položky v textové podobě
- POCET – souhrnný počet realizovaných akcí v katastrálním území od roku 1997
- ROKY – výčet roků, v nichž byly jednotlivé akce v k.ú. realizovány
- TYP – výčet typů skladebných částí ÚSES, které byly v k.ú. realizovány (včetně interakčních prvků a uvedení významu biokoridorů a biocenter)
- CINNOST – výčet činností, které byly v k.ú. realizovány (soupis viz níže)
- FIN_SUMA – celková výše dotací v k.ú. za všechny realizované akce
- % - informace o tom, zda byla nebo nebyla výše dotace 100 % (nabývá hodnot A – všechny akce mají 100 % dotace / N – žádná akce nemá 100 % dotace / A;N – některé akce mají 100 % dotace)
- AKCE_KOD – výčet všech akcí (pomocí kódového označení) realizovaných v k.ú.
- PROJEKT – informace o tom, zda byly pro akce v k.ú. zpracovány realizační projekty (nabývá hodnot A – všechny akce mají projekty / N – žádná akce nemá projekt / A;N – některé akce mají projekty; pozn.: u některých akcí chybí údaj – jedná se o nedohledaný, nejasný nebo neověřitelný údaj z primární datové sady)

Použité údaje pro položku CINNOST:

- dosadba – dosadby dřevin do již existujících porostů plošných i liniových
- kacení – jednotlivé odstraňování vzrostlých dřevin
- kosení – údržba trvalých travních porostů kosením
- likv_nepdruh – odstraňování nepůvodních invazních druhů bylin mechanicky i chemicky
- mokrad – tvorba mokřadů
- nalet – plošné odstraňování dřevin (stromů i keřů) vzniklých z náletu
- np_jine – jiná forma následné péče
- ozinani – následná péče o dřeviny ožínáním
- pastva - údržba trvalých travních porostů pastvou
- probirka – výchovné zásahy v porostech s odstraněním jednotlivých dřevin
- revitalizace – úpravy geomorfologie vodního toku
- rybnik_upr – úpravy rybníka
- teren_upr – zemní práce spojené s úpravami terénu
- tun – tvorba tůň
- vysadba – výsadba dřevin individuální, liniová i plošná
- zatravneni – založení trvalého travního porostu
- jine – jiné opatření

Mapové výstupy

Listy tabulky č. 2 ve formátu DBF je možno pomocí klíčové položky (kód k.ú) připojit k existující vrstvě správního členění ČR a dále vytvořit graficky odpovídající mapové výstupy. Zpracované mapy (pro každý kraj) obsahují následující informace:

- počet realizovaných akcí v k.ú.
- suma dotací v k.ú.
- opatření v jednotlivých letech v k.ú.
- typy skladebných částí

Při zpracování studie se narazilo na některé metodické problémy:

Nejednotnost zdrojových dat o akcích realizovaných z PPK, je dána historickým vývojem, který znamenal postupné zdokonalování, zpřesňování a růst zaznamenaných informací. Při zpětném vyhledávání a analýze ale znemožnil porovnání některých charakteristik v průběhu existence PPK, což je zvláště patrné při pohledu na roky 1996, 1997 a částečně 1998. S tím souvisí i problém nejednotné terminologie v názvech akcí.

K uvedeným rokům existuje obecně velmi málo údajů, pro roky 1996 a 1997 byly nalezeny pouze v papírové podobě.

V minulosti nebylo striktně požadováno doplnění žádosti o nějaký podklad, který by potvrdil, že realizovaná akce se týká vymezeného ÚSES. To má za následek, že mohou existovat akce, které byly realizovány ve skladebné části ÚSES, ale neví se o tom. Na druhou stranu mohou (i když v minimální míře) existovat realizace, které se i v názvu odkazují na ÚSES, ale ve skutečnosti dané lokality nejsou vymezeny jako ÚSES v žádné odpovídající dokumentaci (generel či plán ÚSES, pozemková úprava, územně plánovací dokumentace). Také mohlo dojít v průběhu času ke změně v uvedených dokumentacích, což může opět vést k nesprávnému (ne)zařazení dané akce (změna ve vymezení ÚSES – lokalita nebyla součástí ÚSES a nyní je, popř. naopak, byla a nyní není).

Protože byla snaha o zachycení všech činností, které mohly být ve skladebných částech ÚSES realizovány, jsou mezi nimi nejen výsadby, ale i managementové zásahy, které nemusely být primárně vyvolány vymezením ÚSES (příklad: kosení druhově bohatých luk, které jsou součástí biocentra, za účelem zachování lokality s výskytem chráněného druhu a/nebo unikátně zachovalých společenstev). Toto vyvolalo jisté výhrady středisek, protože nebylo zcela jasné a metodicky dořešené, jak se k problému postavit. Pracovníci byli instruováni, aby zapsali akce u nichž je stav věcí znám nebo kdy na základě místních znalostí a zkušeností je velmi vysoká pravděpodobnost, že v daném území je ÚSES vymezen. Obecně ale bylo požadováno, aby nebyly zapisovány akce jen na základě nějakých domněnek.

Při vlastním vyplnění tabulky č. 1 (tvorbě primární datové sady) se projeví některé nedostatky. Především se jednalo, i přes přiloženou instrukci a možnost konzultací mailem nebo telefonem, o nejednotné vyplnění některých buněk. To bylo způsobeno částečně vlastním „tvůrčím“ přístupem nebo nepochopením instrukcí některými pracovníky, částečně neznalost základních požadavků na práci s daty. Ze strany zpracovatele pak především přeceněním počítačové gramotnosti některých pracovníků středisek AOPK ČR a nedostatkem času na přípravu takového produktu, který by neumožnil nekorektní zadání dat.

Dále bylo zjištěno, že chybí údaje k některým akcím, což může způsobit zkreslení analýz. Vzhledem k tomu, že se jedná o počet realizací přibližně do 1 % z celkového počtu (a s vědomím jiných metodických problémů, které jsou uvedeny výše), je možno tento fakt zanedbat.

Určitou chybou je poznamenána položka udávající, zda bylo přiznáno 100 % dotace nebo ne. V některých případech byl rozdíl mezi uznanými náklady a dotací velice malý, což bylo

interpretováno jako nedočerpání přiznané dotace (podle celkové částky se jednalo o rozdíly řádově v desetikorunách až tisíci korun). Při rozhodování nebylo použito žádného přesného koeficientu, ale posouzení proběhlo na základě individuálního odborného zhodnocení.

Za zásadní problém je nutno považovat skutečnost, že při tvorbě modelu pro datové sady nedošlo ke koordinaci s požadavky budovaného Informačního systému ÚSES (dále jen IS ÚSES). Důvodem je především časová disproporce při řešení těchto úkolů. Přesto bylo snahou vytvořit datové modely tak, aby data v nich obsažená bylo možno snadno využít v budoucnu, až budou známy standardy IS ÚSES.

Výsledky

Hlavní město Praha

Na území hlavního města byly podle získaných údajů realizovány pouze dvě akce (roky 1998, 1999) v k.ú. Trója v celkové hodnotě 1 084 680,- Kč. Jednalo se o likvidaci náletu a kosení v LBC.

Středočeský kraj

Na území Středočeského kraje bylo realizováno 10 akcí mezi léty 1998 – 2004. Zatímco na konci XX. století se jednalo o výsadby a tvorbu tůní (zároveň i o největší objemy dotací), tak v posledních letech jsou prostředky z PPK použity spíše na kosení a jednu výsadbu (ta byla ale finančně mnohonásobně náročnější). 4x byla dotace použita v LBC, 4x v IP a 2x v LBK. Vyšší úroveň ÚSES nebyly dotovány. Nejúspěšnější bylo při získání dotací k.ú. Pravonín, které obdrželo 100 % požadovaných dotací na všechny tři akce.

Jihočeský kraj

Dotace byly použity v letech 1996 – 2004 na 71 akcí v celkové hodnotě téměř 12 mil. Kč na území 33 k.ú. Výše dotací na k.ú. vykazuje velký rozptyl (od 8,5 tis. do 2,38 mil. Kč). V jednotlivých letech byly nejnáročnější na dotace dosadby v k.ú. Zvíkov u Lišova (přes 1,2 mil. Kč v roce 1997) a zatravnění s výsadbami v k.ú. Sedlec u Č. Budějovic (skoro 1,2 mil v roce 2000). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby, zatravnění a kosení, přičemž neplatí, že by se jednalo o stejné lokality. Nejčastěji směřovaly dotace do lokální úrovně (16x LBC a 31x LBK), 18x do regionální úrovně (14 + 4) a 11x do IP.

Plzeňský kraj

56 akcí v celkové hodnotě téměř 5,8 mil. bylo dotováno v letech 1997 – 2004 na Kč na území 33 k.ú. Výše dotací se pohybuje od necelých 12 tis. do 815 tis. Kč. Nejnáročnější na dotace byly v roce 2004 práce komplexního charakteru v k.ú. Nová Ves u Kdyně (přes 560 tis. Kč), zatímco největší objem dotací celkově byl směřován do k.ú. Hlohovčice (2 akce v letech 2003, 2004 ve výši 815 tis. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby, nemálo akcí nebylo přesně specifikováno. Nejčastěji směřovaly dotace do lokální úrovně (16x LBC a 24x LBK), 10x do regionální úrovně (6 + 4) a „pouze“ 8x do IP a 1x i do NRBK. Při posouzení dotací se objevilo největší % případů, kdy se nepodařilo zjistit uznané náklady, a tak nebylo možno tyto akce vyhodnotit.

Karlovarský kraj

Na Karlovarsku byly zaznamenány pouze dvě akce na území k.ú. Hrzín v celkové hodnotě přes 1,5 mil. Kč. Z toho výraznou část znamenaly dosadby v roce 2003. Dotace nebyly přiznány ve výši 100 % a byly použity na realizaci LBC a LBK

Ústecký kraj

29 akcí v celkové hodnotě téměř 5,7 mil. bylo dotováno v letech 1999 – 2004 na Kč na území 12 k.ú. Výše dotací v k.ú. se pohybuje od necelých 37 tis. do 2,1 mil. Kč. Nejnáročnější na dotace byly v roce 2001 práce s obnovou hydrologické sítě v k.ú. Píсты (1,28 mil. Kč), kde byl proplacen i celkově největší objem dotací (3 akce v letech 2001, 2002 a 2003 ve výši 2,1 mil. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby (10x) a tvorba tůní (8x). Netypické je rozložení dotací podle typu skladebné části ÚSES – nejvíce akcí bylo realizováno v NRBC (11), dále po 8 akcích v RBC a RBK a pouze 2 akce v LBC. Při pohledu na vyplacenou výši dotací převládá přístup platit méně než 100 %.

Liberecký kraj

Na Liberecku bylo zaznamenáno pouze pět akcí na dvou k.ú. (Lomnice nad Pop., Modříšice) v celkové hodnotě přes 244 tis. Kč. Dotace byly použity na výsadby, dosadby a následnou péči (ožínání). 100 % dotace bylo použito na 4 akce v LBK (Lomnice) a na jeden IP.

Královéhradecký kraj

Dotace byly použity v letech 1996 – 2004 na 63 akcí v celkové hodnotě téměř 6,7 mil. Kč na území 24 k.ú. Vzhledem k tomu, že některé akce se týkaly dvou nebo i více k.ú. byla výše dotací rozdělena mezi daná k.ú. rovným dílem. Po tomto zjednodušení je možno říci, že výše dotací na k.ú. vykazuje rozptyl od 16,5 tis. (jedna akce za cca 33 tis. Kč) do 1,13 mil. Kč. V jednotlivých letech byly nejnáročnější na dotace terénní úpravy a revitalizace v k.ú. Provodov v roce 1998 (přes 851 tis. Kč). Přes 0,5 mil. Kč se dostaly výsadby v k.ú. Čičová (2000) a v k.ú. Žlunice (1997). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby, dosadba, ožínání, často jako sled následujících opatření na jedné lokalitě). Nejčastěji směřovaly dotace do lokální úrovně (4x LBC a 47x LBK), 5x do regionální úrovně (2 + 3) a 15x do IP. Převažovalo proplácení 100 % dotace.

Pardubický kraj

85 akcí v celkové hodnotě téměř přes 13,2 mil. bylo dotováno v letech 1996 – 2004 na Kč na území 85 k.ú. Výše dotací v k.ú. se pohybuje od 14 tis. (jedna akce za cca 28 tis. Kč) do 3,11 mil. Kč. Nejnáročnější na dotace byly v roce 1999 výsadby v k.ú. Ostrov u Lanškrouna a v roce 2000 výsadby, kosení a následná péče tamtéž (915 + 959 tis. Kč). Zde byl proplacen i celkově největší objem dotací (9 akcí v letech 1999 - 2004 ve výši 3,11 mil. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby, dosadba, ožínání (často jako sled následujících opatření na jedné lokalitě). Nejčastěji směřovaly dotace do lokální úrovně (16x LBC a 37x LBK), 5x do regionální úrovně (4 + 1) a 29x do IP. Převažovalo proplácení 100 % dotace

Kraj Vysočina

Dotace byly použity v letech 1997 – 2004 na 62 akcí v celkové hodnotě téměř 8,11 mil. Kč na území 23 k.ú. Výše dotací na k.ú. vykazuje rozptyl od 5 tis. do 1,59 mil. Kč. V jednotlivých letech byly nejnáročnější na dotace terénní úpravy a výsadby v k.ú. Dušejov a výsadby v k.ú. Záblatí v roce 2000 (přes 824 a přes 725 tis. Kč). Největší celkový objem dotací byl použit v k.ú. Záblatí u Osové Bytýšky (1,589 mil. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby, dále pak terénní úpravy, tvorba tůní a zatravnění. Nejčastěji směřovaly dotace do IP (47x). Dále do LBC a LBK (5 + 13). Převažovalo proplácení 100 % dotace.

Jihomoravský kraj

85 akcí v celkové hodnotě téměř 22,8 mil. bylo dotováno v letech 1997 – 2004 na Kč na území 56 k.ú. Výše dotací v k.ú. se pohybuje od 20 tis. do 2,87 mil. Kč. Nejnáročnější na dotace byla v roce 1999 výsadba RBK v k.ú. Loděnice (2,22 mil. Kč), kde byl proplacen i celkově největší objem dotací (2 akce v letech 1999, 2000 ve výši 2,865 mil. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby a blíže nespecifikované činnosti. Nejčastěji směřovaly dotace do lokální úrovně (36x LBC a 26x LBK), 7x do regionální úrovně (1 + 6), 1x NRBK a 15x do IP. Při pohledu na vyplacenou výši dotací převládá přístup platit 100 %, ale placení menšího podílu je také časté.

Olomoucký kraj

Dotace byly použity v letech 1997 – 2004 na 88 akcí v celkové hodnotě téměř 25,38 mil. Kč na území 53 k.ú. Výše dotací na k.ú. vykazuje rozptyl od 18 tis. do více než 8 mil. Kč. V jednotlivých letech bylo nejnáročnější na dotace založení regionálního biocentra (terénní úpravy, výsadby, zatravnění, tvorba tůní) v k.ú. Čehovice (vůbec finančně nejnáročnější realizace ÚSES v ČR) v hodnotě 5,13 a 2,9 mil. Kč (1999 a 2000). Největší celkový objem dotací byl použit ve stejném k.ú. (skoro 8,09 mil. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby. Nejčastěji směřovaly dotace do IP (55x). Dále do LBC a LBK (20 + 15) a do RBC a RBK (3 + 3). Při pohledu na vyplacenou výši dotací převládá přístup platit méně než 100 %.

Moravskoslezský kraj

63 akcí v celkové hodnotě téměř skoro 12,3 mil. bylo dotováno v letech 1996 – 2004 na Kč na území 14 k.ú. Výše dotací v k.ú. se pohybuje od 7 tis. do 3 mil. Kč. Nejnáročnější na dotace byly v roce 2004 výsadby, terénní úpravy a zatravnění v k.ú. Lichnov u Bruntálu a v několik akcí s dotací mezi 0,5 – 1,0 mil. Kč. Obecně je možno tvrdit, že jednotlivé akce byly proti průměru finančně náročnější (sumy za jednotlivá k.ú. - kromě jednoho případu - přesahují 250 tis.). Největší objem dotací byl proplacen v k.ú. Rýmařov (20 akcí v letech 1997 - 2004 ve výši přes 3 mil. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby, dosadba, ožínání a zatravnění (často jako sled následujících opatření na jedné lokalitě). Nejčastěji směřovaly dotace do lokální úrovně (8x LBC a 41x LBK), 3x do RBK, 1x do NRBK a 13x do IP. Převažovalo proplácení 100 % dotace

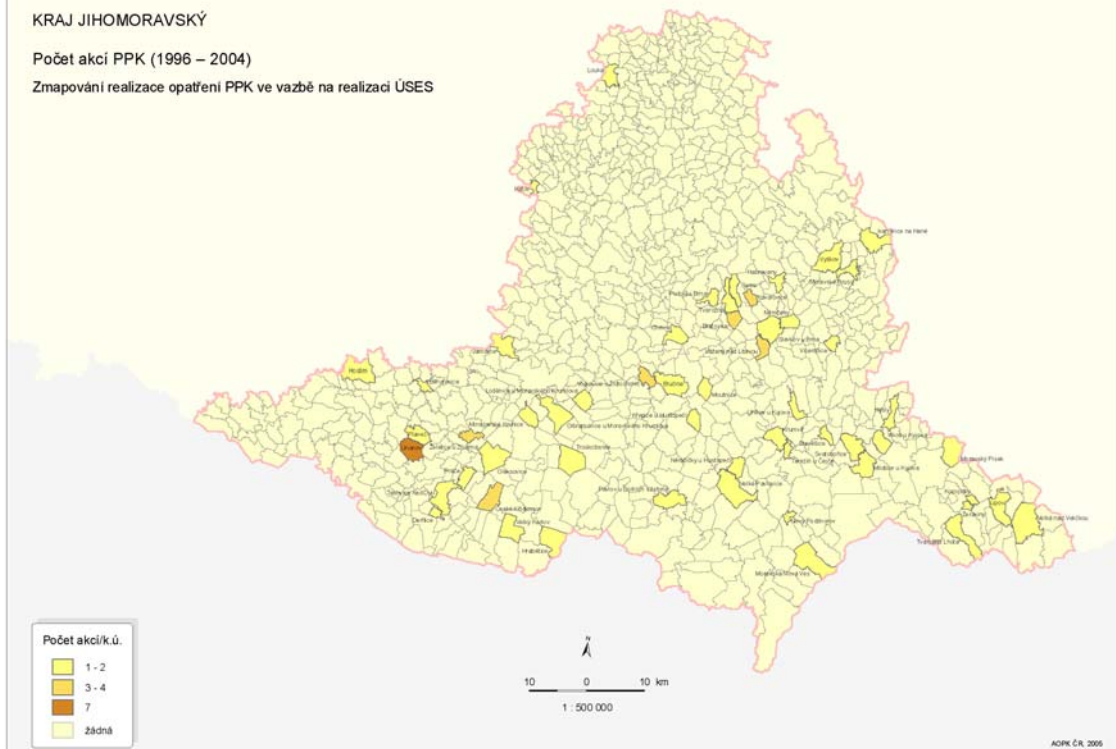
Zlínský kraj

Dotace byly použity v letech 1998 – 2004 na 54 akcí v celkové hodnotě téměř 10,84 mil. Kč na území 32 k.ú. Výše dotací na k.ú. vykazuje rozptyl od 18 tis. do 1,39 mil. Kč. V jednotlivých letech byly nejnáročnější na dotace výsadby v k.ú. Vizovice v roce 1999 (skoro 976 tis. Kč). Přes 700 tis. Kč. Bylo proplaceno v roce 1999 i na blíže nespecifikovaná opatření v k.ú. Hluk. Největší celkový objem dotací byl použit v k.ú. Vizovice a Hluk (1,39 a 1,32 mil. Kč). Obecně nejčastější dotovanou činností byly výsadby. Nejčastěji směřovaly dotace do lokální úrovně (24x LBC a 15x LBK), 1x do RBC, 1x do RBK, 1x do NRBC a 14x do IP. Při pohledu na vyplacenou výši dotací převládá přístup platit méně než 100 %.

KRAJ JIHMORAVSKÝ

Počet akcí PPK (1996 – 2004)

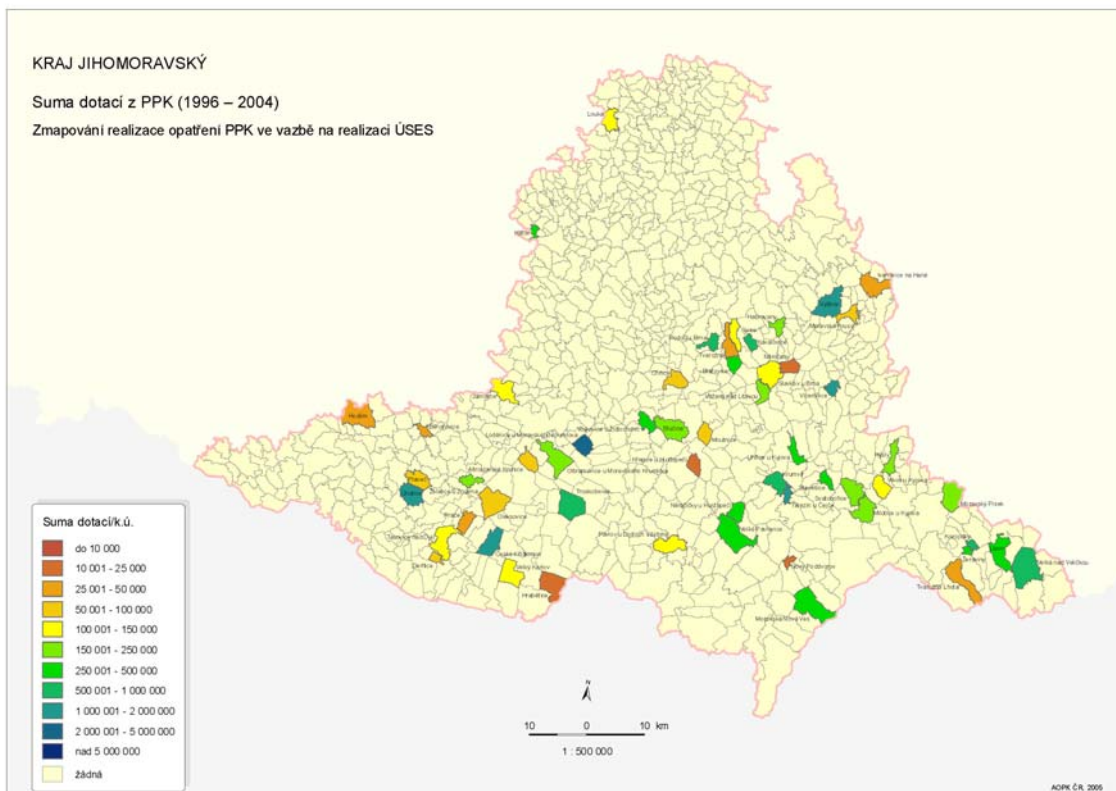
Zmapování realizace opatření PPK ve vazbě na realizaci ÚSES

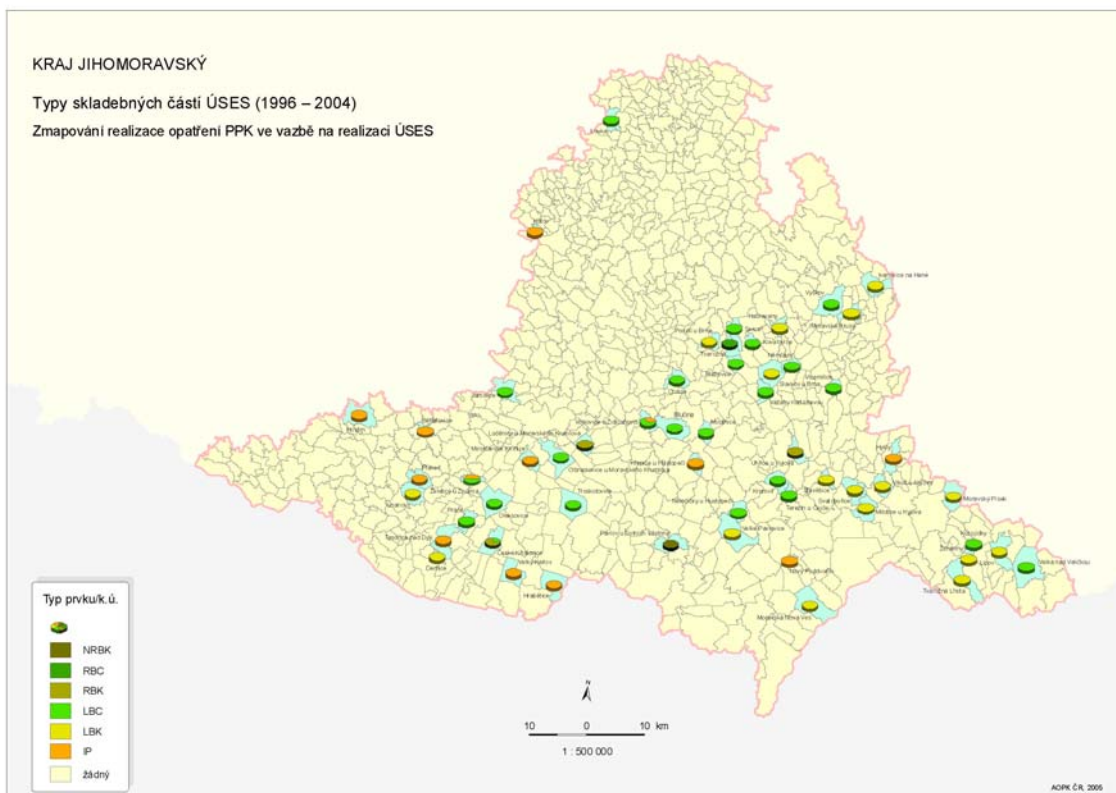

KRAJ JIHMORAVSKÝ

Suma dotací z PPK (1996 – 2004)

Zmapování realizace opatření PPK ve vazbě na realizaci ÚSES

Závěr

1. Nejdůležitějšími opatřeními, která mohou zabezpečit tvorbu ÚSES v reálné krajině jsou výsadby, dosadby, následná péče (především ožínání výsadeb), zatravnění, tvorba tůní a likvidace náletu. Na druhou stranu je možno popsat celou škálu opatření, která mohou pomoci při zabezpečení realizace nebo ochraně skladebných částí ÚSES, i když nemusí jít o primární cíl.
2. Situace se výrazně liší podle krajů. Obecně je možno vytvořit hypotézu, že častější opatření jsou v intenzivně zemědělsky obhospodařované krajině než v krajině např. podhorské nebo v okolí větších sídelních aglomerací (důvod – poptávka po stavebních pozemcích).
3. Stejně jako existují rozdíly mezi kraji, je možno sledovat výkyvy v jednotlivých letech. I když to není obecně platné, tak nejčastěji bylo použito největšího objemu prostředků na sledovaná opatření v roce 1999.
4. Alokace prostředků je spíše náhodná. Ovlivňují ji dva faktory. Především aktivita místních samospráv, popř. vlastníků, na druhé straně pak i přístup pracovníků AOPK ČR na jednotlivých střediscích, kteří mohou svými rozhodnutími usměrňovat prostředky do určitých lokalit.
5. Většina opatření je prováděna v nadmořských výškách 200 – 700 m n. m., čemuž odpovídá i návrh modelových lokalit. Některá opatření, která byla předpokládána, nejsou v terénu ve skladebných částech ÚSES vůbec vykonávána nebo podchycena jako opatření v ÚSES (např. likvidace nepůvodních invazních a expanzivních druhů).
6. Celkově dosud nebyla cíleně sledována a zaznamenávána opatření ve skladebných částech ÚSES. Chybí požadavek na jasně formulované a strukturované informace

o akcích dotovaných z PPK, což se projevuje obtížnou až nemožnou srovnatelností některých údajů v rámci celku.